Επιμέλεια: Μαρία Παναγιώτου - maria.panayiotou@philelefheros.com

Το «νυφοπάζαρο» του κυπριακού θεάτρου

«1000 πλοία» της Νάταλι Χέινς στο Διεθνές Φεστιβάλ Λευκωσίας

Της Νόνας Μολέσκη

Δεν ξέρω αν βιάζομαι με τα συμπεράσματά μου, αλλά θεωρώ πως το νεογέννητο Διεθνές Φεστιβάλ Λευκωσίας δήλωσε ήδη την ταυτότητά του. Οι χαρακτηρισμοί που έρχονται στο μυαλό μου θα ταίριαζαν περισσότερο σε άνθρωπο παρά σε θεσμό: ανοιχτόμυαλος, γενναιόδωρος, ριψοκίνδυνος, περιπετειώδης. Το ξέφρενα πυκνό πρόγραμμά του ήταν εντυπωσιακά ποικίλο, άνισο σε μεγέθη και ποιότητες (δύο παράμετροι που μπορούσαν να μη συμπίπτουν- μια «μικρή» σε αριθμούς παραγωγή να είχε να προτείνει πολλά). Η κάλυψη του στόχου να προσελκυστούν θεατές διαφόρων ηλικιών, ενδιαφερόντων και αισθητικών προτιμήσεων μάλλον θα εκτιμηθεί από τους ίδιους τους διοργανωτές καλύτερα, αλλά ως θεατής είμαι ευγνώμων για τις εμπειρίες που μου προσφέρθηκαν και λυπάμαι για όσα δεν είδα.

Το κείμενο της Natalie Haynes αποδείχτηκε έξυπνο, λεπτό, γοητευτικό, σημαντικό ως πράξη και όμορφο ως αποτέλεσμα.

Κι αν το «Outwitting the Devil» του μεγάλου Akram Khan θα μείνει ως σημείο αναφοράς και υψηλό κριτήριο σύγκρισης για όσους το είδαν, πιστεύω πως η περίληψη στο πρόγραμμα δίπλα σ' αυτή την παραγωγή πειραματικών προτάσεων ντόπιων δημιουργών είναι σωστή και σημαίνουσα πράξη.

Καινοτόμα για τα δικά μας δεδομένα ηχούσε η πρόταση της Αθηνάς Κάσιου, της Μαγδαλένας Ζήρα και της Μαρίας Ιόλης Καρολίδου να καλούν κόσμο σε μια παράσταση που θα διαρκούσε από τις 11 το μεσημέρι μέχρι τις 9 το βράδυ, με καθησυχαστική υποσημείωση ότι οι θεατές μπορούν ελεύθερα να εισέρχονται και να εξέρχονται κατά τη διάρκεια του δρώμενου.



Καινοτόμα για τα δικά μας δεδομένα ηχούσε η πρόταση της Αθηνάς Κάσιου, της Μαγδαλένας Ζήρα και της Μαρίας Ιόλης Καρολίδου να καλούν κόσμο σε μια παράσταση που θα διαρκούσε από τις 11 το μεσημέρι μέχρι τις 9 το βράδυ.

Η συμμετοχή 25 γυναικών ηθοποιών ενίσχυε το ενδιαφέρον, καθώς και οι πληροφορίες για τη σκυταλοδρομία αναλογίου, με τη σειρά ανάγνωση του πεζού της Αγγλίδας συγγραφέως Natalie Haynes «A Thousand Ships».

Όλα αυτά κέντριζαν την περιέργεια, αλλά δεν εγγυούνταν το αποτέλεσμα. Αλλά... εισήλθα και δεν ήθελα να εξέλθω για τους εξής λόγους. Πρώτα, το κείμενο της Natalie Haynes αποδείχτηκε έξυπνο, λεπτό, γοητευτικό, σημαντικό ως πράξη και όμορφο ως αποτέλεσμα. Από τους σπόρους των γυναικείων μορφών στον Όμηρο και στο αρχαίο δράμα βλάστησαν ευαίσθητες και ταυτόχρονα δυνατές, αυτόνομες εικόνες, όπου οι ηρωίδες που δεν ήταν πια παγιδευμένες σε ρόλους θυμάτων, επάθλων, μοιρολογίστρων, που δεν ήταν πια τοποθετημένες γύρω από τις ανδρικές μορφές ως μητέρες τους, γυναίκες τους, κόρες τους, λάφυρά τους, αποκτούσαν φωνή και αρθρωμένο ψυχολογικό χώρο για να αποδώσουν τη δική τους οπτική των πραγμάτων.

Η μορφή που δόθηκε στο δρώμενο, με την εκάστοτε ηρωίδα να αποκτά πρόσωπο και ταυτότητα, αλλά ταυτόχρονα να είναι μέρος του Χορού, ήταν πολύ ταιριαστή στο υλικό. Ενδιαφέρον παρουσίαζε και το γεγονός ότι τα μικρής διαρκείας θεατρικά αναλόγια λειτουργούσαν ως μεγεθυντικοί φακοί για τις υποκριτικές προσωπικότητες των 25 ηθοποιών, άλλες φορές επιβεβαιώνοντας και άλλες διευκρινίζοντας την εικόνα που είχαμε σχηματισμένη.

Το θεατρικό αναλόγιο είναι μια ιδιαίτερη δοκιμασία για την υποκριτική αντίληψη των ηθοποιών, όπου οι παραβιάσεις της λεπτής ισορροπίας μεταξύ της ελαφρώς δραματοποιημένης ανάγνωσης και της ερμηνευτικής αποσύνδεσης από την αφήγηση γίνονται αισθητές.

Η τέχνη να δημιουργούνται «ερμηνευτικά ανάγλυφα», ελαφρώς εξέχοντα από το κείμενο και όχι τρισδιάστατα γλυπτά ρόλων, σαφώς επιδείχτηκε σε διαφορετικό βαθμό από τις 25 ηθοποιούς, αλλά γενικά το «νυφοπάζαρο» του σημερινού κυπριακού θεάτρου ήταν εντυπωσιακό.